

Bijlage 1 – Overzicht projecten en besluiten energiesysteem

Onderwerp	Inhoud	Datum/ planning Tweede Kamer
Reeds gestuurde kamerbrieven in relatie tot de energietransitie 2019/2020		
Wetgevingsagenda energietransitie Kamerstuk 30 196, Nr.644	Betreft de samenvoeging van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet tot Energiewet. Informatie over de wijze waarop 2 ^e en 3 ^e tranche worden uitgevoerd.	4 april 2019
Kamerbrief netcapaciteit Kamerstuk 30 196 Nr. 669		28 juni 2019
Monitor wind op land Kamerstuk 33 612 Nr.70	Betreft de RVO-monitor 'Wind op land, waarmee inzicht wordt gegeven in het bereiken van de doelstelling van 6000 MW wind op land eind 2020, met doorkijk naar 2023.	28 juni 2019
Kabinetsaanpak klimaatbeleid Kamerstuk 32 813 Nr.378	Voortgang maatregelen om de mobiliteit te verduurzamen in navolging van afspraken in Klimaatakkoord.	30 augustus 2019
Belastingplan 2020 Kamerstuk 35 302, Nr.2	Met maatregelen zoals de schuif energiebelasting (EB) en veranderingen Opslag Duurzame Energie (ODE), verlaging belastingdeel energierekening huishoudens, bijtelling elektrische auto's, aanpassing BPM en MRB, aanpassing MRB bestelauto's en verhoging dieselaccijns en de heffing verbranden buitenlands afval.	19 september 2019
Publicatie leidraad aardgasvrije wijken Kamerstuk 32 813 Nr.399	Leidraad voor uitwerking van alternatieven voor aardgas in de gebouwde omgeving.	30 oktober 2019
Kabinetsreactie op de Klimaat- en Energie-verkenning 2019 Kamerstuk 32 813 Nr. 400		1 november 2019
Kabinetsreactie beleidsevaluatie ISDE Kamerstuk 31 239 Nr.306	Uitkomsten van evaluatie en voorstellen voor vervolg van de Investeringsubsidie Duurzame Energie (ISDE).	12 november 2019
Kabinetsreactie IBO Grondvergoeding Energievoorziening Kamerstuk 32 813 Nr. 403	Informeert over de marktconformiteit van de grondvergoeding voor hernieuwbare energieopstallen en kondigt een programma voor duurzame energieopwekking op Rijksvastgoed	15 november 2019
Uitvraag proeftuinen aardgasvrije wijken Kamerstuk 32 847 Nr.580	Informeren van de kamer over de verzonden brief aan gemeenten met de uitvraag voor proeftuinen aardgasvrije wijken.	19 november 2019
Integrale Nationale Energie- en Klimaatplan (INEK) inclusief bijlagen, de Langetermijnstrategie	Het INEK volgt, net als de Langetermijnstrategie, uit de Europese Verordening inzake de governance van de energie-unie en de klimaatactie, en is een strategisch planningsinstrument.	25 november 2019

en het concept-Klimaatplan Kamerstuk 32 813, nr. 406		
Wijzigingen en voornemens energie-innovatie-instrumentarium 2020 Kamerstuk 32 813, nr. 440	Informeert over de voorgenomen inzet van de middelen uit de klimaatvelop die meerjarig beschikbaar zijn gekomen voor extra inzet op innovatie voor klimaat en energie.	17 december 2019
Uitwerking Klimaatakkoord gebouwde omgeving Kamerstuk 32 813 Nr.437	Informatie over de juridische uitwerking van de wijkgerichte aanpak, en daarmee samenhangend de ontwikkeling van standaarden en streefwaarden voor de koop- en huursector en afspraken met de verhuursector.	17 december 2019
Kostenreductie en innovatie in de bouw Kamerstuk 32 847 Nr.586	Toelichting op de uitdagingen waar de bouwsector voor staat om tot betere en goedkopere verduurzamingsopties te komen, en de inzet van het kabinet.	17 december 2019
Financiering en ontzorging woningeigenaren Kamerstuk 32 847 Nr.585	Toelichting hoe woningeigenaren in staat worden gesteld om hun huis te verduurzamen, en de mogelijkheden voor maatwerk hierbij.	17 december 2019
Voortgang nationale energieprojecten en herijking Rijkscoördinatie Kamerstuk 31 239, nr. 309	Betreft o.a. de voortgang van de RCR-projecten en het herijkingsproces van de Rijkscoördinatieregeling, waarover besluitvorming wordt meegenomen in het aankomende wetsvoorstel van de Energiewet.	19 december 2019
SDE+ openstelling extra ronde voorjaar 2020 Kamerstuk 31 239 Nr. 310		19 december 2019
Voortgang wetstraject Warmtewet 2 Kamerstuk 30 196, nr. 694	Betreft de gewenste fundamentele aanpassing van de regelgeving voor collectieve warmtesystemen.	20 december 2019
Voortgang Programma Aardgasvrije Wijken Kamerstuk 32 847 Nr.587	Voortgangsrapportage van het interbestuurlijk Programma Aardgasvrije Wijken (PAW).	22 januari 2020
Voortgang SDE++ en eerste openstelling SDE++ 2020 Kamerstuk 31 239 Nr.312	De inzet van de middelen voor de stimuleringsregeling duurzame energieproductie (SDE+) wordt verbreed van duurzame energieproductie naar broeikasgasemissiereductie.	17 februari 2020
Aankomende kamerbrieven EZK in 2020		
Kamerbrief netcapaciteit	Informatie over voortgang ingezette acties met oog op schaarste in het elektriciteitsnet voor transport duurzaam opgewekte elektriciteit.	Eerste kwartaal 2020
Kamerbrief onderzoek feiten nucleair	In navolging van motie Yeşilgöz-Zegerius en Mulder een rapport over rol van kernenergie in de energiemix en de kosten en randvoorwaarden van de bouw van nieuwe kerncentrales in andere landen.	Eerste kwartaal 2020
Wijziging Mijnbouwwet	Wetsvoorstel aanpassing Mijnbouwwet t.b.v. geothermie, en mogelijke rol EBN bij CCS.	Eerste kwartaal 2020

Startnotitie Programma Energie Hoofdstructuur	Informatie over de reikwijdte en opzet van dit programma dat uitwerking gaat geven aan de ruimtelijke dimensie van het energiesysteem. Het programma zelf wordt verwacht in 2021.	April 2020
Drieluik kamerbrieven over gas in het energiesysteem (inclusief waterstof en groen gas)	1. Kamerbrief rol van gas in het energiesysteem. De rol van gasvormige energiedragers in het energiesysteem van nu en in de toekomst. 2. De Kamerbrief Routekaart groen gas. Verkenning en visie op toepassing van groen gas in energievoorziening in Nederland. 3. De Kabinetsvisie waterstof. Visie, beleidsagenda en programma over de systeemrol van waterstof en economische kansen voor Nederland	April 2020
Rijksvisie marktontwikkeling voor de energietransitie	Integrale rijksvisie op de ontwikkeling van het energiesysteem.	Tweede kwartaal 2020
Actualisatie beleid Geothermie	Betreft de actualisatie van het bredere beleid voor geothermie als neergelegd in Kamerstuk 31 239, nr. 282 d.d. 8 februari 2018.	Tweede kwartaal 2020
Kamerbrief rol EBN in de energietransitie	In reactie op motie Beckerman (Kamerstuk 30 175, nr. 277) wordt publiek belang en rol(len) van EBN in de energietransitie uitgewerkt, en wordt aanzet gemaakt voor afspraken met EBN.	Tweede kwartaal 2020
Kamerbrief risicobeleid energietransitie	In reactie op vragen van het lid Kops (Aanhangsel Handelingen 2019-2020, nr. 852) komt er een Kamerbrief met beleidsuitgangspunten voor het omgaan met veiligheidsrisico's van de energietransitie. De brief gaat ook in op het RIVM-rapport over verdwijnende gezondheids- en veiligheidsrisico's door de afbouw van fossiele energie, en op het rapport over veiligheidsrisico's van nieuwe energietechnologieën door het Analistennetwerk Nationale Veiligheid.	Tweede kwartaal 2020
Reactie op advies Taskforce Industrie en Infrastructuur	De Taskforce inventariseert welke infrastructurele behoeftes bestaan (met name in de industrieclusters) en adviseert over de (voorwaarden voor) realisatie hiervan. Het kabinet zal hier op reageren.	Tweede kwartaal 2020
Noordzee Energiesysteem Outlook	Overzicht van ontwikkelingen op de Noordzee en de mogelijkheden en economische kansen die de Noordzee biedt voor de energietransitie.	Tweede kwartaal 2020
Duurzaamheidskader Biomassa	In het Klimaatakkoord is aangekondigd dat het kabinet een duurzaamheidskader zal ontwikkelen voor de inzet van biomassa. Het kader zal ingaan op de	Tweede kwartaal 2020

	duurzame herkomst van biomassa, en op duurzaam gebruik.	
Monitor wind op land	Overzicht van het bereiken van de doelstelling van 6000 MW wind op land eind 2020, met doorkijk naar 2023.	Tweede/Derde kwartaal
Versnelling duurzame energieopwekking op Rijksvastgoed	Uitwerking van het programma om duurzame energieopwekking op Rijksvastgoed te stimuleren in samenhang met de invulling van de regionale energiestrategieën	Tweede/Derde kwartaal
Routekaart voor zonne-energie op water in Nederland	Betreft uitvoering van de motie van de leden Siennot en Mulder (Kamerstuk 32 813, nr. 427) en een toezegging tijdens het AO Energie en Klimaat van 4 september 2019.	Derde/Vierde kwartaal 2020
Appreciatie concept regionale energiestrategieën	Juni 2020 zijn de concept regionale energiestrategieën beschikbaar. Na analyse door PBL voorziet Nationaal Programma RES de regio's van advies en kijkt ook naar regio-overstijgende elementen.	Vierde kwartaal 2020
Kader leveringszekerheid	Betreft onder andere een kader dat gebruikt kan worden op het moment dat de monitoring van Tennet laat zien dat de ontwikkelingen in de markt niet toereikend zijn om leveringszekerheid te garanderen.	Vierde kwartaal 2020
Omgevingswet	Wijziging i.v.m. grondslag transitievisie warmte gemeente en gemeentelijke bevoegdheden m.b.t. aardgasvrij maken.	Vierde kwartaal 2020
Warmtewet 2	Wetsvoorstel gericht op de ordening voor ontwikkeling van warmtenetten.	Vierde kwartaal 2020
Energiewet	Wetsvoorstel gericht op implementatie van de herziening van de Europese Elektriciteitsrichtlijn, en de integratie van de nationale wetgeving voor elektriciteit en gas.	Eerste kwartaal 2021
<i>Gerelateerde Kamerbrieven andere departementen in 2019 en 2020</i>		
Voortgang Klimaatakkoord mobiliteit	Informatie over de stand van zaken ten aanzien van de afspraken in het Klimaatakkoord voor de sector mobiliteit.	Tweede kwartaal 2020
(Ontwerp) Nationale Omgevingsvisie (Kamerstuk 34 682, nr. 27)	De NOVI bevat een nationale visie. Het is een instrument op basis van de Omgevingswet en is zelfbindend voor het Rijk. Juridische doorwerking naar andere overheden, burgers en bedrijven, vindt plaats middels regels en normen die op basis van de NOVI worden opgesteld. De ontwerp NOVI dateert van 20 juni 2019. De definitieve NOVI is gepland in het voorjaar van 2020.	Tweede kwartaal 2020
Herziening richtlijn hernieuwbare energiedragers in transport (RED II)	In de RED II wordt de jaarverplichting voor 2030 uit het Klimaatakkoord vastgelegd. Het doel is om maximaal 60 PJ voor transport over de weg en 5 PJ	Derde kwartaal 2020

	voor de binnenvaart met duurzame hernieuwbare energiedragers in te zetten.	
Ontwerp Programma Noordzee 2022-2027	In navolging van Kamerstuk 35 325, nr. 1 zal eind 2020, als onderdeel van Nationaal Water Programma, het Programma Noordzee 2022-2027 worden vastgesteld door de minister van IenW. Dit programma beschrijft huidig gebruik en ontwikkelingen op de Noordzee in samenhang met het mariene ecosysteem, en wijst ook nieuwe windenergiegebieden aan.	December 2020
Brede evaluatie Programma Aardgasvrije Wijken	Het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) is in 2018 gestart, heeft tot doel om te leren op welke wijze de wijkgerichte aanpak kan worden ingericht en opgeschaald. Proeftuinen spelen hierbij een centrale rol. De Kamerbrief van 22 januari 2020 (Kamerstuk 32 847, nr. 587) van bevatte een eerste voortgangsrapportage van het interbestuurlijk Programma Aardgasvrije Wijken.	Tweede helft 2021